15 червня, 12:09 | 2646 | 5 хв | 3

Загрози для інформації та боротьби з корупцією: в Раді Європи не бачать позитиву в новому ЦК

Дар'я Смородська

Adv

Рада Європи надала висновок про проєкт Цивільного кодексу / Фото Shutterstock

Рада Європи переглянула проєкт нового Цивільного кодексу та передала Верховній Раді свій висновок. Як пишуть експерти, партнери хоча й підтримують прагнення осучаснити українське законодавство, проте не одобрюють в цілому зміни, які пропонує законопроєкт №15150.

Що кажуть про оновлення Цивільного кодексу у Раді Європи?

Спікер Верховної Ради Руслан Стефанчук заявив, що європейські партнери в цілому підтримують оновлення Цивільного кодексу та відповідний проєкт закону. Але в листі йдеться, що висновок про законопроєкт не був позитивним і недоліки в пропозиціях є. Про це пише YouControl.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ Україна узгоджуватиме свої закони з ЄС: Рада затвердила новий механізм

Найбільше критику викликали ключові пропозиції, озвучені в проєкті №15150. Як і раніше, основні ризики правники з Європи бачать у майбутніх загрозах для відкритих даних, сервісів, які перевіряють бізнесу та публічних розслідувань.

Тобто якщо дані будуть передаватися тільки "за згодою", то платформи, які збирають відкриті дані не зможуть працювати. Також виникнуть проблеми зі свободою слова, адже журналісти не зможуть робити розслідування та зупинить контроль за корупцією.

Читайте більше перевірених новин
Додайте 24 Канал у вибрані джерела в Google
Додати

У Європі не підтримують ідею обмеження доступу до цифрової кореспонденції, метаданих зв'язку, пошукові запити, історію переглядів в інтернеті та геодані. Партнери переконані, що Україна має залишити вільний збір відкритих даних

РЕКЛАМА

Також правники вважають абсурдним визначення "право на приватність" для бізнесу. За словами експертів, не можна ототожнювати живу людину та штучно створений бізнес – виникає юридична нісенітниця.

> **Рада Європи підкреслює, що збір та аналіз інформації про компанії є важливою складовою публічних функцій: це потрібно для ведення державних реєстрів, перевірки бізнес-партнерів перед угодами та боротьби з корупцією,**
> **– пишуть фахівці YouControl.**

Ба більше, європейці вважають, що сам факт того, що в компаній будуть запитувати право на обробку відкритих даних, практично не вдасться здійснити.

Партнери також розкритикували статтю про так зване "право на забуття", коли особи зможуть вимагати видали дані з реєстрів чи інших джерел, якщо вона вже "втратила суспільний інтерес".

Європейський суд з прав людини чітко зазначив, що бажання когось викреслити дані про себе з історії має чітко балансуватися з правом суспільства знати правду про минулі події, зокрема через цифрові та газетні архіви. Інакше не можна говорити про доброчесність у державі.

Експерти наголошують, що в проєкті немає чіткого визначення, що можна вважати цим "інтересом". Але це водночас могло б дозволити корупціонерами там іншим порушникам закону видаляти дані, які для них невигідні.

У висновку європейських експертів йдеться про те, що оновлення Цивільного кодексу радше вигідне політикам, а інтереси суспільства там мало враховані. Там бракує суттєвих винятків для посадовців чи політиків, яких навпаки потрібно контролювати серйозніше.

Крім того, в законопроєкті немає приписів, які б визначали терпимість публічних осіб до критики та їхніх даних.

У підсумку можна сказати, що Рада Європи вказала українському парламенту на суттєві недоліки. До низки статей було надано рекомендації для доопрацювання перед наступним голосуванням. Партнери пропонують запровадити нормальні, законні підстави для роботи з інформацією, законодавчо затвердити норми боротьби з корупцією, журналістської роботи, публічних розслідувань та ведення реєстрів.

Серед рекомендації – запровадження таких званих анти-SLAPP механізмів для надійного захисту журналістів та активістів від судового цькування й залякування безпідставними позовами.

Як пишуть аналітики, через те, що Верховна Рада намагається все ж оновити Цивільний кодекс нібито задля "євроінтеграційного оновлення", одночасно можуть стати легальними інструменти для корупціонерів, які зможуть приховувати історію, злочини та статки.

> **Якщо український парламент проігнорує детальні й жорсткі зауваження Ради Європи та залишить пастки в тексті законопроєкту без змін, це не лише сплюжить українську сферу відкритих даних, але й поставить під загрозу європейський вектор розвитку,**
> **– повідомили в YouControl.**

Важливо, що і сам президент Володимир Зеленський може зазнати чергової хвилі критики через те, що він останній підпише проголосований законопроєкт. Тож саме на нього ляже відповідальність про згортання реформ перед українським суспільством та міжнародними партнерами.

Чому критикують оновлення Цивільного кодексу?

Народні депутати 28 квітня ухвалили за основу проєкт нового Цивільного кодексу, який має стати масштабною рекодифікацією приватного права України. Документ поділений на 9 книг, в яких описане оновлення ключових норм цивільного, сімейного та міжнародного приватного права.

Законопроєкт критикують через можливе звуження прав окремих груп, зокрема одностатевих пар, а також зміну визначення поняття "родина" і правил розлучення. Громадські організації та правозахисники заявляють про ризики дискримінаційних норм і закликають до доопрацювання документа перед подальшим ухваленням.

Надалі триватимуть дискусії політиків та експертів щодо нового Цивільного кодексу. Законопроєкт розглядають як масштабне оновлення приватного права, але водночас підкреслюють, що він потребує суттєвого доопрацювання до другого читання. Серед очікуваних змін називають деталізацію норм про майнові, спадкові та цифрові права. Також у проєкті намагатимуться гармонізувати законодавство з європейськими стандартами.

Пов'язані теми:

ЗАКОНОДАВСТВО · ПРАВОВІ ЗМІНИ · РЕФОРМИ · ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ · РАДА ЄВРОПИ

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроєкт" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначкою "Експерт", "Позиція" відображають позицію авторів та героїв. Редакція може не поділяти їхніх поглядів. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитись в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Галицька, буд. 15, м. Львів, 79008
Телефон +380 (32) 229-77-77
Адреса електронної пошти — legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа — R40-06057

© 2005—2026, ПрАТ «Телерадіокомпанія "Люкс"», 24 Канал.

Розробка сайту -